Stafróf og stafrófsröð

a A á Á b B d D ð Ð e E é É

f F g G h H i I í Í j J k K

l L m M n N o O ó Ó p P

r R s S t T u U ú Ú v V

x X y Y ý Ý þ Þ æ Æ ö Ö

Íslenska nútímastafrófið með viðauka:

a, á, b, c, d, ð, e, é, f, g, h, i, í, j, k, l, m, n, o, ó, p, q, r, s, t, u, ú, v, w, x, y, ý, z, þ, æ, ö

Í grein Baldurs Jónssonar „Um röðun þjóðskrár“ (Málfregnir 1987,1:4–7) er fjallað um röðun nafna í þjóðskrá. Þar segir: „Íslenska stafrófið ber að leggja til grundvallar. Í því eru 32 stafir í venjubundinni röð.“ Nöfn geta haft að geyma erlenda stafi, m.a. c, q, w og z. Því var í greininni einnig leiðbeint um röð þeirra gagnvart stöfum íslenska stafrófsins.

Í íslenska staðlinum ÍST 130:2004 er tilgreint „íslenskt nútímastafróf“ með 36 stöfum en því fylgir þessi athugasemd: „Ofangreint stafróf er stundum nefnt íslenskt nútímastafróf með viðauka, þar sem viðaukinn er stafirnir c, q, w og z.“ Ef viðaukinn er undanskilinn hefur íslenska stafrófið sem sé 32 stafi en ekki 36.

Stafmerki

Stafir eru ýmist ómerktir (a) eða merktir (ä). Yfirlit um stafmerki og almenna forsögn um röðun merktra stafa er að finna í alþjóðlega staðlinum ISO/IEC 14651. Mörg stafmerki ásamt íslenskum heitum má sjá í Íslenskum táknaheitum (2003). Stafmerki geta verið yfirsett (ô Ť à), undirsett (ḙ Ļ ţ) og (hliðsett ŉ Ľ ť) og fleiri en eitt merki geta fylgt tilteknum staf, t.d. yfir- og undirsett merki í senn (ặ). Stafir geta verið strikaðir (Ł Ŧ) og strípaðir (ı) og til eru staflímingar (ĳ œ).

Lágstafur raðast á undan hástaf

a A á Á o.s.frv. (sjá ÍST 130:2004, kafla 4.3.1).

Íslenskir fornstafir

Íslensku fornstafirnir ę ę́ ǽ ø ǿ œ ǫ ǫ́ eru notaðir til að tákna sérhljóð íslensks fornmáls með samræmdri stafsetningu en eru ekki notaðir í nútímamáli. Ǫ́ er raðað með á, ę er raðað með e, ǽ/ę́/ǿ/œ er raðað með æ, ǫ/ø er raðað með ö (sjá ÍST 130:2004, Viðauka C).

Röð annarra merktra bókstafa

Ath. 1: Merktu stafirnir á é í ó ö ú ý, límingurinn æ og sérstafirnir ð og þ eru grunnstafir í íslenska stafrófinu og er raðað sérstaklega.

Ath. 2: Íslenskum fornstöfum er raðað inn í íslenska stafrófið eftir sérstökum reglum sem lýst er hér á undan.

Aðrir merktir bókstafir raðast með bókstöfum íslenska stafrófsins og er þar raðað innbyrðis, ef þörf krefur, eftir staðlinum ISO/IEC 14651, sbr. ÍST 130:2004, kafla 4.3.1.

Röðunarforsögn

Bókstöfum utan íslenska stafrófsins skal raða með íslensku stöfunum. Ef orð, nöfn eða annað sem á að raða er eins að öðru leyti skal raða merktum stöfum innbyrðis undir hverjum grunnstaf eins og fram kemur í listanum hér fyrir neðan.

Dæmi:

bat
bååt
bät
bãt
bát
bet
bèt
bęt
bẹt
bét

A

a
à
ă
ắ
ằ
ẵ
ẳ
â
ấ
ầ
ẫ
ẩ
ǎ
å
ǻ
ä
ǟ
ã
ȧ
ǡ
ą
ā
ả
ȁ
ȃ
ạ
ặ
ậ
ḁ

Á

á

ǫ́

B

b
ḃ
ḅ
ḇ
ƀ

C

ć
ĉ
č
ċ
ç
ḉ
c̸
ƈ

D

d
ď
ḋ
ḑ
ḍ
ḓ
đ

Đ

ð

E

e

è
ĕ
ê
ế
ề
ễ
ể
ě
ë
ẽ
ė
ȩ
ḝ
ę
ē
ḗ
ḕ
ẻ
ȅ
ȇ
ẹ
ệ
ḙ
ḛ
e̸

É

é

F

f
ḟ
ƒ

G

g
ǵ
ğ
ĝ
ġ
ģ
ḡ
ǥ

H

h
ĥ
ȟ
ḧ
ḣ
ḩ
ḫ
ẖ
ħ

I

i
ì
ĭ
î
ǐ
ï
ḯ
ĩ
į
ī

ỉ
ȉ
ȋ
ị
ḭ
ı
ij

Í
í

J
j
ĵ
ǰ

K

k
ḱ
ǩ
ķ
ḳ
ḵ

L
l
ļ
ḷ
ḹ
ḽ
ḻ

ł
ŀ

M

m
ḿ
ṁ
ṃ

N

n
ń
ǹ
ň
ñ
ṅ
ņ
ṇ
ṋ
ṉ
ŋ

O

o
ò
ŏ
ô
ố
ồ
ỗ
ổ
ǒ
ȫ

ő
õ
ṍ
ṏ
ȭ
ȯ
ȱ
ǭ
ō
ṓ
ṑ
ỏ
ȍ
ȏ
ớ
ờ
ỡ
ở
ợ
ọ
ộ

Ó

ó

P

p
ṕ
ṗ

Q

q

ĸ

R

r
ŕ
ř
ṙ
r̦
ȑ
ṛ
ṝ
ṟ

S

s
ś
ŝ
š
ṧ
ṡ
ş
ṣ
ṩ
ș

T

t
ť
ẗ
ṫ
ţ
ṭ

ț

ṱ

ŧ

ṯ

ƫ

ƭ

U

u

ù

ŭ

û

ǔ

ů

ü

ǘ

ǜ

ǚ

ǖ

ű

ũ

ṹ

ų

ū

ṻ

ủ

ȕ

ȗ

ứ

ừ

ữ

ử

ự

ụ

ṳ
ṷ
ṵ

Ú

ú

V

v
ṽ
ṿ

W

w
ẃ
ẁ
ŵ
ẘ
ẅ
ẇ
ẉ

X

x
ẍ
ẋ

Y

y
ỳ
ŷ
ẙ

ÿ
ỹ
ẏ
ȳ
ỷ
ỵ
ɏ

Ý
ý

Z
z
ź
ẑ
ž
ż
ẓ
ẕ
ƶ

Þ
þ

Æ
æ
œ
ǽ
ę́
ǿ

Ö

ö

ø

ǫ